

1200 K, mladi prašiči 1 leta 1 komad od 1800 do 2000 K, prašiči 1½ leta 1 komad od 2800 do 3000 K. Plemenske svinje za 1 kg žive teže od 26 do 28 K. Polpitane svinje za 1 kg mrtve teže 34 do 36 K. Koze komad 200 do 400 K.

Na živalskem sejmu dne 8. novembra se je cena goveji živini nekoliko dvignila. Ljubljanski in zagrebški živalski kupci so pokupili zelo veliko število živine. Tudi domače izvozne trvdke, n. pr. „Mesna“ je nakupila mnogo komadov. Italijanskih kupcev ni bilo. Najvišja cena za vola — pri najboljšem paru — je bila 19 kron za en kg žive teže. Drobiž in krave za klobasarije so imele pa zelo nizke cene — 5–8 K.

Cena poljskih pridelkov. Na žitnem trgu v Subotici stane met. stot vsega 715–825 K, koruze nove 825 do 850 K, stare 945 do 950 K, roke nularce 1720 do 1730 K, pšenice 1220 do 1240 K, rži 1000 do 1020 K. Na žitnem trgu v Velikem Bečkerek stane met. stot stare koruze 910 do 920 K, leče 3100 do 3150 K, pšenice 1225 do 1230 K, posušene koruze 920 do 925 K, koruze v storžu 645 do 655 K. V Somboru stane meterski stot pšenice 1210 do 1235 K. Zaradi visokih valutnih razlik cene naraščajo neprestano.

Jabolčnica stane v Nemški Avstriji 45–55 K, pa se je ni za dobiti. Vsakemu je blago ljubeše kod ničvredni denar.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zatuju je hmeljska kupčija zastala. Popraševanje je bilo samo po hmelju prvovrstne kakovosti, za katerega so ponujali po 6200–6400 čehoslovaških K za 50 kg. Kot vzrok slabe hmeljske kupčije se navaja vojna nevarnost z Madžarsko.

Zakaj je naš denar vedno manj vreden? Ker imamo vedno manj zlata in srebra. Le pogledjmo, kako delajo v Beogradu. Narodna banka kraljevine SHS n. pr. izkaže recimo 15. oktobra da ima v svojih shrambah za 500 milijonov zlata. Čez tri dni, t. j. 18. oktobra izkaže državna banka že za 2 milijona manj zlatega denarja. Kam je izginil? V tujno. Na prstih lahko izračunamo, kedaj Narodna banka ne bo imela prav nobenega zlata več. In tedaj bo vrednost naše krone, oziroma denarja padla.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 369–380 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 6.40–6.50 za 100 namških mark 133–150, za 100 čehoslovaških kron 393–390, za 100 talskih lir 1610 in za 1 francoski frank 27.50–27.65 jugoslovanskih kron. V zadnjih dneh je vrednost našega denarja padla za 25 točk.

Dopisi.

Sv. Peter pri Mariboru. V Trčovi sta postavila vria gospodarja Simon in Jožefa Ferline zelo lep in velik križ, ki je bil v nedeljo, dne 30. oktobra slovesno blagoslovljen. Med tem, ko so v Trčovi gmelji topiči in je igrala godba, je pel na Gori zvon oboženo svoj zadnji pozdrav Tomažičevi Leniki, ki je v petek, dne 28. okt. zapustila svoje trudne oči. Rajnka je bila sestra pokojnega Martina Tomažiča, župnika na Gomilici ter tetica dveh že tudi rajnih duhovnikov Al. Tomažič, kaplana v Radgoni in Martina Tomažič, kaplana pri Sv. Petru pri Mariboru. Blagemu srecu želimo vedni mir njeni duši pa nebesa. Počival sladko dobra Lenika, pri svojem Bogu, ki si ga tako ljubila.

Sv. Jurij v Slov. gor. Bralno društvo „Edinost“ priredi v nedeljo,

dne 13. novembra t. l. v prostorih g. Krajske veselice z veselogrammami „Dve leti“ in „Krečmar pri zvitem rogu.“

Spitališče pri Konjicah. Od 20. novembra do 27. novembra t. l. se bode pri nas obhajal sv. misijon. Imeli ga bodo č. gg. misijonarji od Sv. Jožefa v Celju.

Dobrna. Zadnji dan oktobra nam bo ostal pač v najlepšem spominu, bil je posvečen našim vrlim vojakom-novincem. Ze par dni poprej se je pokazalo neko slovesno razpoloženje med mladino. Pripravljala se je na slovesno odhodnico — naj že bo v kratkem ali pozneje — naših rekrutov. Odrajčani mladeniči so pristopili k mizi Gospodovi in poslušali ljubeznive opominne svojih dušnih pastirjev. Popoldan pa so naše organizacije priredile vojaškim novincem na čast v Ljudskem odru lepo slavnost. Uprizorili so igro „Mala pevka“, sledile so ubrane pesmi in pomembne deklamacije. Osobito se je odlikovala s svojim govorom vrla Barbika Rošer. V imenu novincev se je zahvalil Jožef Verdel, ki je v imenu ostalih fantov izjavil, da bodo ostali tudi kot vojak izvesti načelom krščanskih domačih društev. Slavnost je napravila na vse navzoče globok vtis.

Penikva ob juž. žel. Dne 6. nov. smo imeli volitev v krajni šolski svet. Izvolili smo pet odbornikov, tri od KZ in dva od JSDS. Samostojnost Penikve, katero je gospod Drofenik dne 4. septembra t. l. toliko hvatil, je na slabih nogah. Tudi v krajni šolski svet Sladkagora smo izvolili odličnega pristasa KZ.

Razbor pri Zidanem mostu. Pa smo rekli, da bi se še mi malo oglašili v Slov. Gospodarju, da bi naši bralci malo zvedeli, kako se kaj imamo na našem hričeku. Kakor povsodi tako veje tudi pri nas veter brezverec, seveda, najbolj opazamo to pri mladini. Pa saj ni čuda, pri taki vzgoji, kot je danes imamo po šolah. Namesto da bi se šolska mladina vzgojevala v krščanskem duhu, se vzgaja v sokolskem in svobodomiselnem. Pri nas je bila pred vojno šolska mladina pod vodstvom našega g. nadučitelja vzgodno poučena. Ljudje, ki so srečevali otroke, so vzklivali, ti morajo imeti dobrega učitelja. Prijetno je bilo človek, če si jih srečal in vsi so z enim glasom pozdravili: Hvaljen Jezus. In danes, tista domišljava gospodična, ki je vsem znana, hoče vzgojiti proti volji staršev mesto poštenih ljudi sokolske divjake. Otroci ne smejo več pozdravljati s krščanskim pozdravom, ampak Zdravo! Krščansko misleče že znajo po nauku te gospodične obkladati s čuki. Potem pa še nekaj. Ko se je naselil v našo župnijo neki gospod — seveda brezverec — se mu je šla ta gospodična pokloniti s šolskimi otroci, prapevajoč sokolsko himno, seveda tudi telovadba ni ostala in to med podukom. Vsi poštenejši starši so se zgražali nad tem, mesto da bi se učili najpotrebnejše za življenje se pa učijo vse kaj drugega. Šolska oblast kje si? Vi vsi poštenejši starši, ki še imate čut vere v sebi, vi vsi, ki vam je na srečo, da vzgojite dobre sinove in hčere — zganite sel! Vsi pa, ki hočete vzgojiti divjake, daj te jih zapisat k Sokolu.

Iz laškega okraja. Dne 24. aprila je poslanec Drofenik na shodu slabostone pri Sv. Lenartu nad Laškim zatrjeval, da je njegova stranka zato v vladi, da se prej ko mogoče sprejme ustavo in s tem zboljšajo razmere; draginja bode poenjala, valuta se bo avignila in druge take ugodnosti je obljuboval lahkovernim ljudem. Vidi-

mo pa, da je žalibog ravno narobe. Od 28. julija t. l., ko je bila z izdajstvom slabostone sprejeta naša ustava, je naš denar vedno manj vreden, draginja vedno večja. Tako n. pr. so cene obleki in železu, ki so že poprej močno padale, vsled nizkega stanja naše valute zopet močno poskočile. Da bi pa vlada odvrnila krivdo od sebe, je izdal minister za socialno politiko dr. Kukovec naredbo, po kateri se morajo v vsaki občini ustanoviti sodišča za pobljanje draginj. Gospodje na vladi si mislijo: kar smo mi zagrešili in zavezili, to naj občine popravijo. Bomo vsaj odvrnili krivdo od vladnih strank in jo napravili našim županom in občinskim odborom. Ker bodo reči, katere moramo v drugih državah kupovati, to je pred vsem obleka in železo, in ki jih potrebujemo predvsem naš kmet, vsled majhne vrednosti našega denarja gotovo dražje, zato naj skrbijo od Kukoveca zaokazana obč. sodišča, da bodo poceni tiste reči, ki jih pridelujeta kmet in mali obrtnik. Seveda do takrat, ko je Delniška pivovarna zvišala cene piva, da bi pokrila izgubo, katero so ji povzročali razni liberalni Puncuhi, se o lastni zganila. Omenil bi še, da trdiijo šaljivci, da je bile letos voda iz Savinje za 2 stopinji bolj močna kot pa pivo. Sicer nam bodo pa sodišča za pobljanje draginj le malo koristila, saj vidimo marsikje, da so zadnji čas cene nekaterim predmetom kljub veljavi teh sodišč zelo poskočile. Kakor pa bi vlada na eni strani s svojimi naredbami rada omejevala draginjo, jo na drugi strani s raznimi novimi davki sama povzročuje. Koliko davkov požre pomnoženo orožništvo, a vključ temu se tatvine dogajajo še vedno, seveda še v večji meri. Nadalje bo tudi od fin. oblasti zaukazano prijavljanje vinskega pridelka in kontroliranje istega, stalo državo lepe svote, ker bode treba nastaviti več financerjev, ki bodo poblihi po naših kletih. Sicer pa upam, da boste bri prihodnji volitvah vi vinogradniki brežiškega glavarstva obračunili s slabostono stranko, ki je pri tem soodgovorna. Ko pa je letošnje letoletje in jesen vsled suše moral naš kmet prodati tako veliko število goveje živine, katere je šla večina v Italijo, se naša vlada ni zganila in vzela izvoz potom zadrž v svoje roke. Država bi lahko pridobila več sto tin milijonov v svoje blagajne, namesto države pa so jih spravili razni trgovci in banke. Tukaj bi naj bila vlada poslala svoje strokovnjake, ne pa, da pusti poblihi po naših kletih in ustanavlja sodišča za določevanje cen jajcem, mleku in drugim majšjim predmetom. — Član sodišča za pobljanje draginj.

Store pri Celju. Od nas je bilo do sedaj pač malokaj čitati. Kdor pozna Store, bode pač takoj ugani, kje tiči vzrok našemu molčanju! — Danes pa so vam oglasimo z veselo novico. Ustanovili smo si pevski zbor. Pevski zbor smo imenovali Pevski odsek izobraževalnega društva Teharje! Pevski odsek je imel že dne 30. oktobra prireditev v prostorih g. Droča na Storah. Prireditev se je vršila s sledečimi programnimi točkami: 1. Pozdravni govor, v katerem je tovarš. Černe pojasnil obilo udeležencem ljudstvu namen in delovanje novoustanovljenega zbora. 2. Deklamacija: Ujete-ga pička tožba; deklamirala Stepaničeva Hilda tako dobro, da je bilo marsikatero žensko oko rosno. Drugo deklamacijo Pevec, je deklamiral mladenič Jure zelo dobro. Oba sta nastopila prvič. 3. Pevski zbor je pod vodstvom tov. Černejca nastopil prvič z

pevskimi točkami in sicer kot prvič zelo dobro. Zbor si je pridobil s prvimi nastopom ugled med občinstvom. Nato se je razvil bogato založen srečolov, ter prosta zabava s šaljivo pošto. Veselica je uspela dobro. S tem pa še ni vse povedano. Vpeljali smo tudi fantovski in deklisiški naraščaj, v starosti 14–16 let, kateremu pa smo dali tamburaška godala v roke. — Pod vodstvom izbornega tovariša Černejca se ta mladina pridno učila tamburanja ter se je uspeh že pokazal. Upati je, da nas ta vrla mladež, 22 po številu, o božičnih praznikih s kakim lahkim komadom pozdravi. Pa tudi s tem še nismo zadovolni. Zbiramo že potrebnega gradiva za čitalnico. Tudi čitalnico si bomo ustanovili in tako naše delo spoštljivo. Predavanja pridejo na vrsto. Imamo delavsko organizacijo JSZ, katere je že dosegla uspehe. Tako imamo že deloma naše delo storjeno, deloma pa se nahajamo v lepih načrtih, zato se obračamo do vseh prijateljev in ljubiteljev kulture, da nam k izvršitvi lepih načrtov pri- skočijo na pomoč ter tako pomagajo do cilja. Bog živi!

Orlovski vestnik.

Redni občni zbor Orlovske podzveze v Ljubljani se vrši dne 20. novembra t. l. Ob 8. uri pridiga in av. maša, nato občni zbor v Ljudskem domu v veliki dvorani. Spored: 1. Cifanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo revizorjev. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. Po obč. zboru se vrši istotam slavnostna akademija. Udeleženci akademije (občnega zbora) imajo polovično vožnjo po vseh progah proti polovični vožni izkaznici. Ker je to prvi (ustanovni) občni zbor Orlovske podzveze, naj se ga vsi odseki gotovo udeleže. Kdor izmed udeležencev želi vsled prometnih razmer prenočiti v Ljubljani, naj to naznači Orlovski podzevi.

Vsem odsekem in okrožjem. Ker se vrši dne 20. t. m. občni zbor Orlovske podzveze v Ljubljani, naj odseki (okrožja) gledajo na to, da se tega časa izvrše njihovi občni zbori. Prepis zapisnika občnega zbora pošljite Orlovski podzevi. Odseki, ki še niso vrnili „preglednih pol“, naj to nemudoma store, da bo mogoče sestaviti podzvezno statistiko do obč. zbora.

Povzetje: v prihodnjih dneh razpošlje po povzetju orlovska podzveza vsem odsekem in okrožjem poslovne tiskovine, katere so odseki (okrožja) po sklepu odbora dolžni prevzeti radi enotnega poslovanja. Odsekem, ki desedaj še niso vrnili pregledne pole je vnovič prilagamo, katere naj pa nemudoma izpolnijo in vrnejo orlovski podzevi.

Orlovski kotodarček je čestitka. Vsled lepe vezave, primerne žepne slike in izbrane vsebine naj ne bodo člana orlovske organizacije, ki bi si ga ne preskrbel. Naroča se samo pri Orlovski podzevi v Ljubljani, Ljudski dom II.

Previdni ljudje iščejo vedno pri kupovanju najbolj zanesljiv in zmožni vreclec. Popolno zaupanje zasluži svetovnoznan eksportna trvdka H. Suttner, Ljubljana št. 992, od katere ure uživajo svetovni glas, ker vsaka Suttnerjeva ura, tudi najcenejša ima zanesljivi dober stroj. Ta trvdka ima veliko zalogo verižic, prstanov, raznih predmetov iz zlata in srebra in drugih koristnih potrebščin.

Velika zaloga vsakovrstnih UR in verižic, prstanov, uhanov, ter jedilnega orodja itd. 7-5

Vsa v to stroko spadajoča popravila izvršujem točno in po ceni
Lovro Stojec, urar, Maribor, Jurčičeva ul. 8. (Edmund Schmidgasse) 314

Trgovci in obrtniki!

Inseriranje v naših listih je zelo uspešno!

Širite „Slovenskega Gospodarja“!

ZAHVALA.

Ob priliki prerape in nenadne smrti naše preljubljene in nepozabne soproge, mame, stae mame, tašče in tete

Julijane Bregant

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem prijateljem, znancem ter vč g. župniku in g. kaplanu, posebej še za prelepe poslovilne besede ranjki vč g. župnika Mateja Štrčka, kakor tudi vsem, ki so v tako mnogobrojnem številu, od blizu in daleč počastili ranjko na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

Sv. Peter pri Mariboru, dne 1. novembra 1921.

762

Žalajoča rodbina.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne izkaze sočutja povodom boleznin smrti svojega nepozabnega soproga

Antona Viranta

izrekam vsem najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujem č. gg. župniku za milo tolažbo v boleznin ganljivi nagrobni govor, dragim sorodnikom, učitelstvu in školski mladini, požarnima bratrnina na Gornjem in v Grajski vasi, občinskima odboroma teh dveh občin in krajnemu šolskemu svetu za častno spremstvo pri pogrebu, pevskemu zboru za pretrpajivi žalostniki, vsem žalnim gostom in domačinom, ki so blagopokojniku izkazali zadnje čast. Ob enem prosim vse, naj ohranijo istega v blagem spominu.

Gornjsko, dne 6. novembra 1921.

Marija Virant, roj. Brezovar.

763